Tiende jaer. Nr 1. Zaterdag, 3 January 1863.

DE POSTRYDER

DER PROVINCIE LIMBURG.

De POSTRYDER verschynt s'dingsdags, s'donderdags en zaterdags.
Men schryft in te Tongeren by M.-F. COLLÉE, boekdrukker uitgever van dit blad, groote markt, n° 20, en by alle postdirecteurs.
Alle toezending van brieven, annoncen, geld, enz., moet gefrankeerd zyn.

Het abonnement is bepaeld op 7 fr binnen de stad.
» » 8 fr. buiten »
Een blad afzonderlyk. . . . . 20 centimen.
De aenkondigingen, per drukregel. . . . . 15 »
De reklamen » . . . . . 25 »

By het zenden van aenkondigingen is eenieder verzocht duidelyk uit te drukken of dezelve in den POSTRYDER alleen, of wel ook in het fransch blad, le COURRIER DU LIMBOURG, moeten opgenomen worden. Deze laetste, voor verscheidene achtereenvolgende keeren gegeven genieten voordeeliger conditiën.

TONGEREN, DEN 3 JANUARY.

De gematigheid.

Daer is niets zoo nadeelig aen de katholyken dan dit valsch denkbeeld 't welk het meestendeel van hen zich maken van de gematigheid. Gematigd zyn, wanneer men daerdoor geene « volkomene werkeloosheid » verstaet, is zeker eene schoone en pryzensweerdige zaek, vooral wanneer men te handelen heeft met mannen die welmeenend, bedaerd en regtzinnig zyn, al verkeerden die menschen ook in dwaling. Doch niet altyd is die enkele gematigdheid prysbaer: zelfs in sommige omstandigheden, deugt zy niet. En eenige dezer omstandigheden, in welke de enkele gematigdheid niet deugt, doen zich op dit oogenblik voor. Om listen en geweld, bedrog en veinzery te bestryden, moet men gebruik maken van al de middelen die tot den gewenschten uitslag kunnen leiden, — mits die middelen maer wettig zyn. Zoo dus is het niet genoeg met de daden onzer tegenstrevers in het open daglicht te brengen, en zich, voor het overige, daerby te bepalen — dat is de enkele gematigdheid, deze die niet deugt, — maer men moet onze tegenstrevers trachten te ontmaskeren en zoeken hun ryk omver te werpen, opdat ze niet nog grooter en meerder kwaed zouden stichten.

En alwie dit gevoelen niet aenneemt, begrypt zynen toestand niet, als katholyk; hy maekt zich een valsch denkbeeld van den pligt dien hy te vervullen heeft.

Wat is immers het Liberalismus? Ondervragen wy hierover den vrymetselaer Lacroix, en deze zal ons antwoorden: Het Liberalismus is het aengeboren kind van het Francmaçonnismus!

Welke zyn de strekkingen van het Liberalismus? Dezelfde als die van het Francmaçonnismus. Het doel dat de Vrymetselaers zich voorstellen is, hier op aerde, het kwaed te doen de bovenhand nemen op het goed. Doch dit doel is zoo gemakkelyk niet om bekomen; ook moet den grond eerst goed bewerkt worden vooraleer het zaed kunne wortel schieten. Maer hoe dien grond bewerkt; waer de landman gevonden om dien grond te beakkeren? — Dien landman heeft de Vrymetselary gevonden in eene associatie van mannen die het zich tot dit doelwit heeft verkozen; eerst was die associatie niet talryk, doch allengskens groeide zy aen, tot dat eindelyk zy meester van het gezag wierd. De Vrymetselary zegepraelde, om dat het Liberalismus voortaen door zynen invloed over de geesten zoude kunnen heerschen. Het kind was nu groot geworden en bezat een ryk van waer het zyne bevelen kon geven; de landman was gevonden die den grond moest bewerken. Maer door welk middel? Door het voeren van eenen bedekten, soms opentlyken, oorlog tegen het Katholicismus, tegen de Kerk. Of het Liberalismus zich goed van de taek heeft gekweten die het zyne moeder, de Vrymetselary, heeft opgelegd, zullen wy hier in 't lang en in 't breed niet doen uitschynen; ook, waertoe noodig? Is de oorlog dien het Liberalismus jaren lang tegen de godsdienstige overtuigingen der katholyken voert, zoo weinig van onze lezers gekend, dat wy een geheel tafereel zouden moeten schetsen van het kwaed dat onze tegenstrevers alreeds den katholyken godsdienst door hunne leeringen en slechte voorbeelden hebben berokkend? Neen, dit is onnoodig, want de laetste liberale demonstratie te Brussel ware alléén genoegzaem om de anti katholyke strekkingen van het Liberalismus te doen uitschynen. Wy willen hier dus alleen betoonen dat de enkele gemadigdheid niet meer genoegzaem is, maer dat de katholyken van het geheele land zich zoo sterk mogelyk moeten inrigten; elke stad zou zyne katholyke associatie moeten hebben, welke in verband staet met eene hoofd-associatie, ingerigt in eene der hoofdsteden van België. Ziedaer het middel dat ongetwyfeld het ryk onzer tegenstrevers zou doen vallen.

Waerom dan langer gedraeld? Wat de Vrymetselaers nu sinds jaren bezitten, en hetgeen hunne geheele sterkte uitmaekt, zouden dit de katholyken niet kunnen tot stand brengen?....

In eene goede en sterke organisatie ligt geheel onze toekomst!

De Hoogeschool van Leuven gaet beroofd worden van de studiebeurzen die voor haer zyn gesticht geworden door liefdadige persoonen (byzonderlyk door godvruchtige priesters en kanoniken) wier inzigten schandiglyk gaen miskend worden. Hetgeen de hunnen niet geven, gaen onze zoo gezegde liberalen van de katholieken pakken.

Men is nieuwsgierig om te zien of het gemeentebestuer der stad Leuven zal protesteren tegen dezen onregtveerdigen maetregel, en welke zyne houding zyn zal in deze kwestie zoo belangryk voor de Leuvensche bevolking. Men gedenkt zich het wonderbaer gedrag van M. de Luesemans, burgemeester van Leuven, in 1847, die na eene schoone redevoering te hebben uitgesproken ten voordeele der beurzen, eindigde met er tegen te stemmen.

Ziehier hoe de *Observateur*, het ultra-liberael blad, spreekt over de verhooging der traktementen van de heeren ministers:

« De achtbare M. Nothomb, en verscheidene zyner kollegas, hadden een zeer gelukkig en lofweerdig gedacht, toen zy eene wyziging neêrlegden, welke het traktement der vrederegters op 3000 en dat der greffiers op 1500 fr. zou gebragt hebben.

» De ministerieële dagbladen erkennen dat de staving van het gezegde van M. Nothomb, moeijelyk zou kunnen betwist worden.

» Wat vast en zeker is voor iedereen, is dit niet voor de meerderheid der Kamer; deze moet nog de toestemming hebben van de ministers. Toen de ministers haer de toelating niet gaven, heeft de meerderheid die wezenlyke verbetering ook verstooten.

» De vrederegters kunnen maer wachten; *maer de ministers die 21,000 francs per jaer krygen en die er 50,000 vragen, kunnen geen oogenblik meer wachten.*

» En te dezer gelegenheid zullen wy de volgende regels uit den *Précurseur* overnemen, die ook denkt gelyk wy, dat het heel onredelyk is de kleinen aen de grooten op te offeren:

» De arme buitenpastoors die hun leven door, goed
» gedaen hebben, voor het meerendeel tegen gemiddelde
» betaling van 500 à 1400 fr., en de vrederegters die

DE JONGE GENEESHEER.

(*Vervolg*)

Badenweiler, een onaenzienlyk badplaetsje in de nabyheid van het Schwarzwald, is een van de schilderachtigste oorden van Europa. De natuer schynt er behagen in geschept te hebben, om in eene enkele vallei hare rykste bekoorlykheden zamen te vatten. Badenweiler beroemt zich op zyne minerale baden, die van de vroegste tyden af vermaerd zyn.

De badgasten, die hun intrek in de Stad Carlsruhe, het beste hôtel van het plaetsje, genomen hadden, waren in een klein accacia-boschje, achter in den tuin van het hôtel, gezeten.

Madame Perschof had zich, met hare eenige, ongehuwde dochter juist by het gezelschap gevoegd. De jonge heeren verwyderden zich met schrik, toen zy deze op echtgenooten jagt makende dame zagen aenkomen, die, na hare drie oudste dochters elders voorzien te hebben, thans herwaerts gekomen was met het doel om weder een schoonzoon in hare netten te vangen. Na het gezelschap gegroet te hebben, zette de huwelyksmakelaerster zich neder, en nadat zy hare dochter naest zich had doen plaets nemen, — want moederlyke behoedzaemheid is op vreemde badplaetsen altyd pryzenswaerdig, — werd het gesprek, dat door hare komst voor een oogenblik gestaekt was, weder voortgezet.

— Ik moet bekennen, zeide eene dikke, oude dame, die byna twee stoelen besloeg, ik moet bekennen, dat het gedrag van Miss Morpeth allerzonderlingst is. Ik kan my maer geen denkbeeld maken van hare komst naer hier met eene soort van gouvernante, en evenmin van haer reizen in een vreemd land zonder eenige protectie.

— O, dat zegt niets, viel eene *would be* geleerde dame haer in de rede. Ik ben zeer goed met de gewoonten der Engelschen bekend; want myn echtgenoot is lid van de Engelsche leeskamer te Frankfort, en ik kan u verzekeren, dat de jonge meisjes in Engeland gerust alleen of met hare minnaers reizen.

— Hoe onzedelyk! riep madame Perschof uit.

— En die Engelschman, die Mr. Burns, welke de jonge dame overal volgt, waer zy heengaen! 't Is alles goed en wel om hem een oud huisvriend te noemen; maer ik weet wel beter. Ik heb eens acht geslagen op zyne attenties en ben er zeker van, dat hy een minnaer is.

— Maer hy is oud genoeg om haer vader te zyn!

— Des te meer reden om haer minnaer te wezen. Zy is juist het meisje, dat aen een bejaerd heer moet bevallen. Ik zou ook haest durven beweren, dat Mr Burns ryk is.

— 't Wordt hoe langer hoe erger! riep madame Perschof uit. Ik ben maer eene arme, verlaten weduwe; doch indien ik een kind had gelyk Miss Morpeth...

— Ja, maer gy begrypt het karakter van die Engelschen niet, zeide de geleerde dame Engeland is een vry land, het heeft zyne *habeas corpus* acte en zyne verkiezingen, die werkelyk invloed op de zeden uitoefenen.

— Dat is alles wel mogelyk, ofschoon ik het niet begryp: maer ik weet, dat het meisje eene coquette is, en het er op toegelegd heeft, om het hoofd van den heer de Launay op hol te brengen — een jong mensch, die op een veel schooner en begaefder meisje aenspraek kan maken. En hierby zag Madame Perschof met welbehagen naer hare styve dochter.

— Stil! riep de dikke dame; daer is hy zelf. Terwyl zy sprak, naderde Eduard de Launay Blykbaer in onaangename overdenkingen verdiept, sloeg hy geen acht op den wenk van Madame Perschof, ofschoon die wenk een verzoek aen den begunstigden jongeling inhield, om plaets naest hare schoone dochter te nemen; maer zich op eenigen afstand van het overige gezelschap nederzettende, keerde hy zich stilzwygend om, zonder zich te verwaerdigen naer Madame Perschof om te zien, en beleedigde hygevolg de waerdige mama, die met eenige scherpte vroeg: Hoe komt het, mynheer de Launay, dat gy niet op uw post zyt en de beminnelyke Fanny Morpeth niet vergezelt?

— Miss Morpeth gaet van daeg niet uit; zy is een weinig ongesteld.

— Inderdaed? maer ik geloof, dat gy u vergist; ik verzeker u, dat ik haer eenige uren geleden nog heb zien voorbygaen.

— Ik heb het van Miss Morpeth zelve vernomen, in antwoord op een verzoek van mynentwege, om haer op een togtje, waerover wy gister avond gesproken hadden, te mogen vergezellen.

— Zoo? Nu dan zyt gy niet zoo zeer de gunsteling als ik dacht. Zie slechts!

En met een zegevierenden blik wees Madame Perschof op Miss Morpeth, die, op een ezel gezeten, juist het boschje inkwam. Klaerblykelyk keerde zy van een langen rid terug. Mr. Burns vergezelde haer te voet. De Launay rigtte zich op, terwyl zyn voorkomen verwondering en geraektheid aenduidde. Miss Morpeth bloosde, en haestig voorbygaende, trad zy het hôtel binnen, zonder tot ieman! te spreken. Mr. Burns was op het punt haer te volgen, toen de Launay hem by den arm greep en hem om een kort afzonderlyk onderhoud verzocht. De Engelschman was dadelyk bereid, en zy begaven zich om niet gestoord te worden, naer het naburige bosch. Eensklaps bleef de Launay staen.

— Gy kent ongetwyfeld de reden, waerom ik een afzonderlyk gesprek verzocht.

— Misschien ja.

— Gy weet dan ook, dat ik Miss Morpeth bemin, aenbid; dat onze genegenheid tot op eene zekere hoogte wederzydsch is; ten minste had ik alle reden om zulks te mogen veronderstellen, voordat gy hier kwaemt. Sedert dat tydstip is hare handelwyze veranderd en is zy niet meer dezelfde.

— Eene dame, dit zult gy toch wel toestemmen, heeft het regt om rypelyk de gevolgen te wikken en te wegen, voordat zy zich verbindt om een geheel vreemd man te huwen.

— Ik begryp niet welk regt gy hebt om navraeg te doen; maer indien gy inlichtingen verlangt, zult gy ze hebben. Ik schaem my niet om u mede te deelen, wie en wat ik ben.

— Ik ben geheel aendacht.

— Ik behoor tot eene der oudste familiën [illegible] Myn vader was gezagvoeder op 'een fregat [illegible] te